

På tre årtier er Danmark gået fra at være foregangsland til hardliner på det menneskeretlige område

Der er sket meget, siden dengang Danmark var et af de lande, der gik forrest i kampen for menneskerettighederne. I dag taler flere og flere politikere om at ændre eller træde helt ud af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Men hvordan er vi kommet hertil?

Der er sket meget, siden dengang Danmark var et af de lande, der gik forrest i kampen for menneskerettighederne. I dag taler flere og flere politikere om at ændre eller træde helt ud af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Men hvordan er vi kommet hertil?

»Den begynder jo så smukt,« siger 78-årige Tyge Lehmann.

Den pensionerede embedsmand sidder i sit køkken hjemme i rækkehuset i Charlottenlund med en udslidt udgave af FN-pagten fra 1945 mellem hænderne. Han går i gang med at læse op af den maskinskrevne tekst:

»Vi, de forenede nationers folk, er besluttede på at frelse kommende generationer fra krigens svøbe, som to gange i vores levetid har bragt usigelige lidelser over menneskeheden.«

Det er »fantastisk godt skrevet«, konstaterer han, da han er færdig med at læse op.

»Her har man grundlaget for vores verdenssamfund, som vil bekræfte troen på mænd og kvinder såvel som store og små nationers rettigheder.«

Men passagen skulle ikke bare være smukke ord i en traktat. Den skulle håndhæves. Og det arbejde har Tyge Lehmann brugt ikke mindre end 43 år, fra 1965 til 2008, af sit liv på som embedsmand i Udenrigsministeriet, hvor han har beskæftiget sig med menneskerettigheder.

I dag har han fundet en bunke dokumenter og bøger frem fra sit lange virke i menneskerettighedernes tjeneste. De er sirligt placeret på hans spisebord.

I en lang årrække gik opbakningen til menneskerettighederne kun én vej i Danmark. Og det var fremad, husker den gamle embedsmand. Men de seneste år er der sket noget. Stemningen er vendt, og det er blevet mere og mere almindeligt for nationalstater at kritisere de internationale konventioner.

På den anden side af Atlanten har præsident Trump meldt USA ud af FN's Menneskerettighedsråd. I Europa har demokratier som Polen og Ungarn taget politiske skridt, der indskrænker menneskerettighederne.

Og så er der Danmark. De seneste år har vi også udfordret det menneskeretlige system. Det gjorde vi for eksempel i 2017, da vi havde formandsskabet for Europarådet og åbnede for debatten om Menneskerettighedsdomstolens fortolkning af menneskerettighederne.

Og så sent som dette efterår sagde statsminister Mette Frederiksen (S) i debatten om fremmedkrigerne, at hun ønsker at ændre internationale konventioner, »der har et forkert indhold«.

Danske politikeres kritik af det menneskeretlige system er ikke ny. Men den har gradvist taget til over årene. I dag har flere af de etablerede politiske partier herhjemme et ønske om at revidere menneskerettighederne. Det skyldes ikke mindst, at det gør det muligt at stramme udlændingepolitikken endnu mere.

Spørgsmålet er, hvordan vi er nået hertil. Hvordan er vi gået fra at være duksen i den internationale klasse til at være et land, der prøver at skubbe grænsen for, hvad vi kan tillade os? Det forsøger Information at finde svar på.

Vi begynder i Østrigs hovedstad, Wien, for 26 år siden. Her samledes FN's medlemslande til en stor verdenskonference for menneskerettigheder. Danmark havde formandsskabet for EF, og Tyge Lehmann var formand for den danske delegation.

Umuligt under Den Kolde Krig

I juni måned 1993 tog Tyge Lehmann afsted til Wien med flere agendaer, han på Danmarks vegne skulle hjælpe med at sætte på dagsordenen.

Punkterne handlede helt enkelt om, at de mange fine ord i FN-pagten og Verdenserklæringen fra 1948 skulle omsættes til handling i de enkelte nationalstater.

Et vigtigt skridt i den retning var, at Verdenserklæringen blev omsat til juridisk bindende konventioner. Den første, der blev vedtaget, var FN's racediskriminationskonvention i 1965. Herefter fulgte FN's Konvention om Borgerlige og Politiske rettigheder og FN's Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder. I dag har vi i alt ni FN-konventioner.

Problemet var dog stadig, at der ikke var et retligt system omkring FN-konventionerne. Det stod i modsætning til den Europæiske

Menneskerettighedskonvention fra 1950, som vi også har tilsluttet os. Den havde domstolen i Strasbourg. En verdensdomstol var utænkeligt at få indført. Men der var også andre måder at holde øje med, om staterne overholdt konventionerne.

Da Tyge Lehmann rejste til Wien, var det blandt andet med det formål at få etableret en højkommisær for menneskerettigheder på dansk initiativ.

En højkommisær for Menneskerettigheder er en slags ombudsmand. Hans opgave er at bistå landene med at få orden i menneskerettighederne. Højkommisæren kan handle proaktivt og bede lande om at komme med en redegørelse for eksempelvis deres behandling af et oprindeligt folk.

Det havde været umuligt at få etableret under Den Kolde Krig, fortæller Tyge Lehmann. Østblokken var nemlig imod al international kontrol. Man havde derfor forsøgt med en højkommisær tidligere, hvor det hver gang strandede i FN's generalforsamling.

Men i begyndelsen af 1990'erne havde Danmark chancen. Sovjetunionen var opløst, og den gamle østblok var i gang med en demokratiseringsproces. Det åbnede op for, at man kunne komme videre med forslaget.

Sammenholdet i den danske delegation, som i alt talte 34 medlemmer, herunder tre ministre og otte folketingsmedlemmer, fungerede perfekt. Det bidrog til, at der blev lyttet, når danskerne talte og fremførte deres synspunkter. Både i konferencesalen, men ikke mindst ude i korridorerne.

Og det gav pote.

Da forslaget om en højkommisær for menneskerettigheder endelig gik igennem, havde Tyge Lehmann svært ved at få armene ned. Det viste, at landene ønskede at fremme og håndhæve menneskerettighederne. At få en slags ombudsmand var stort i hans øjne.

En anden vigtig dagsorden i Wien handlede om den – efter Tyge Lehmanns mening – »vigtigste og vanskeligste bestemmelse« i FN-pagten,

som lyder: »Intet i nærværende pagt skal give de forenede nationer ret til at gribe ind i forhold, der i det væsentlige hører under en stats egen jurisdiktion«.

Bestemmelsen betød, at landenes suverænitet og indre anliggende kunne overtrumfe FN-pagtens bestemmelser om menneskerettigheder. Det var et forbehold, som alle stater kunne bruge, når de ønskede, at det internationale samfund skulle blande sig udenom i det pågældende lands håndtering af menneskerettighederne.

Tyge Lehmann havde længe kæmpet mod bestemmelsen. Selve målet med hans arbejde, mente han selv, lå i at finde ud af, hvordan han kunne bryde igennem et skjold af suverænitet og indre anliggende.

Og på Verdenskonferencen i Wien skete der noget, der ifølge den gamle embedsmand var banebrydende. Han finder et gulnet dokument frem fra konferencen. Tyge Lehmann har med kuglepen understreget en sætning, hvor der står:

»Udbredelsen og beskyttelsen af alle mennekserettigheder er et legitimt anliggende for det internationale samfund.« (oversat fra engelsk, *red.*).

Tyge Lehmann og resten af den danske delegation knoklede for at få det skrevet ind i slutdokumentet. Der var mange benspænd fra lande, som havde problemer med at overholde menneskerettighederne.

Men omkring midnat på konferencens sidste dag den 25. juni nåede de frem til konsensus om det endelige dokument – et dokument, der slog fast, at stater ikke længere kunne sige, at der var tale om »indre anliggende«, når de fik kritik af det internationale samfund for ikke at overholde menneskerettighederne.

Der blev ikke meget tid til det berømte wienercaféliv for de udsendte danskere i løbet af de 11 dage, konferencen varede. Men Tyge Lehmann var tilfreds.

Ind i dansk lov

Da jurist Morten Kjærum i 1991 blev direktør for Det Danske Center For Menneskerettigheder, kom han ind på instituttet og blev overrasket.

Der blev talt om ytringsfrihed i Tjekkoslovakiet eller forsamlingsfrihed i Østtyskland. Men det var jo ikke et historisk institut, tænkte han. Han sagde til sine medarbejdere, at nu skulle de i højere grad til at tale om, hvad menneskerettighederne betyder for vores samfund i dag.

Indtil 1980'erne var der ikke det store fokus på menneskerettigheder i en hjemlig kontekst. Det var noget, der var relevant ude i verden, for vi kunne sagtens finde ud af at overholde dem. Men i 1990'erne begyndte man i Danmark at tale om, hvordan konventionerne kunne komme tættere ind i lovgivningen.

Det skete ikke mindst i kølvandet på, at staten var blevet dømt to gange ved Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg. Første gang i 1989 i den såkaldte Hauschildt-sag om dommers habilitet og i 1994 i Grønjakke-sagen om ytringsfrihed og racisme.

Morten Kjærum mente, at menneskerettighederne skulle omsættes til folks virkelighed. Allerede tilbage i 1947 havde Elinor Roosevelt sagt, at hvis ikke menneskerettigheder er relevante der, hvor folk bor og arbejder, så er de ikke relevante nogen steder.

I 1992 besluttede Danmark at inkorporere Den Europæiske Menneskerettighedskonvention i dansk lov. Der var to hovedargumenter for at inkorporere den, fortæller Jens Vedsted-Hansen, juraprofessor på Aarhus Universitet og ekspert i menneskerettigheder.

Det første var, at det ville gøre det tydeligt, at Den Europæiske Menneskerettighedskonvention kunne tilsidesætte danske regler, hvis der hos domstolene var tvivl om disse reglers forenelighed med konventionen. Det andet var, at det ville øge opmærksomheden på konventionen generelt i samfundet, men især blandt jurister.

Der var dengang bred opbakning til, at Den Europæiske Menneskerettighedskonvention skulle ind.

Der var til stadighed en stærk historisk forståelse af, at menneskerettighederne var lavet for at beskytte borgere mod politiske beslutninger. At der var grænser for, hvor langt politikere kan gå, også selv om de er demokratisk valgt.

Det var lektionen fra Anden Verdenskrig. Hitler var også demokratisk valgt, og her havde demokratiet i sig selv ikke været nok til at beskytte de svageste og mest udsatte i samfundet.

»Det er minoriteter, som menneskerettighederne først og fremmest skal beskytte. For majoriteten er så og sige en majoritet, der beskytter sig selv,« siger Morten Kjærum.

Den opfattelse er der blevet rykket ved siden.

DF rykker ind

Da to passagerfly den 11. september 2001 buldrede ind i World Trade Center og senere et tredje ind i USA's forsvarsministerium Pentagon og et fjerde fly styrtede ned som følge af passagerernes indgriben, ændrede verden sig. Tragedien påvirkede også det menneskelige system. Først og fremmest fordi der kom stort fokus på sikkerhed.

»Alt blev talt ind i en sikkerhedsramme. Og når vi gør det, så er der en risiko for, at mennesker bliver skubbet ud, og deres rettigheder tilsidesat,« siger Morten Kjærum.

Samtidig styrkede terrorangrebet i USA en bevægelse, der var begyndt i 1990'erne. Den handlede om fortællingen 'os og dem', altså modsætningen mellem vesterlændinge og muslimske minoriteter.

Herhjemme manifesterede dette narrativ sig i Dansk Folkeparti. Partiet blev etableret i 1995 og var allerede dengang erklærede modstandere af de internationale konventioner. Årsagen var, at de forhindrede markante stramninger i udlændingeloven.

Dansk Folkeparti kom i 2001 med et udlændingeudspil, hvor de

opfordrede regeringen til at nedsætte en hurtigarbejdende arbejdsgruppe. Den skulle inden seks måneder komme med forslag til stramninger »i Danmarks administration af internationale konventioner på flygtninge- og udlændingeområdet«.

Der stod videre, at hvis der opstod tvivl om konventionernes rækkevidde, så skulle man altid vælge den fortolkning, »der beskytter det danske samfund bedst mod ukontrollabel tilstrømning af flygtninge«.

Det var hidtil uset, fordi de internationale konventioner netop var til for at beskytte borgerne mod staten og ikke omvendt.

Men da Dansk Folkeparti blev støtteparti for Anders Fogh Rasmussens Venstre-ledede regering, blev debatten tydeligere i dansk politik. I vinteren 2002 vedtog Danmark den hidtil strammeste ændring af udlændingeloven, som primært handlede om to ting: at få færre flygtninge hertil og få flere af dem, der var her, integreret.

Der var tale om markante stramninger. Men regeringen understregede flere gange under vedtagelsen af loven, at det var vigtigt, at de samtidig sikrede sig, at de overholdte internationale konventioner.

Det slog Birthe Rønn Hornbech fast under førstebehandlingen af loven i Folketinget. Hun var dengang udlændingeordfører for Venstre.

»Det er sagt adskillige gange, også af statsministeren efter regeringens tiltræden, og det fremgår helt tydeligt af dette lovforslag: Regeringen bygger loven på de internationale konventioner, hvad Danmark har forpligtet sig til,« sagde hun og fortsatte:

»Det vil sige, at når dette forslag indskrænker flygtningebegrebet, er det med respekt for de internationale konventioner.«

Dansk Folkepartis daværende formand, Pia Kjærsgaard, husker tydeligt, at deres forslag mødte stor kritik blandt alle andre partier i Folketinget.

»Derfor følte de meget trang til at understrege, at de ikke var enige,« siger

hun.

DF fik godt nok indflydelse som støtteparti for den nye regering. Men partiets formand Pia Kjærsgaard indså også, at de ikke kunne komme videre i deres arbejde for at udfordre menneskerettighederne. Tiden var endnu ikke moden til, at de etablerede partier åbent ville udfordre det internationale regelsæt.

Cirka et år senere tog DF dog fat på debatten igen. I sommerferien 2003 afgav formand for Dansk Folkeparti Pia Kjærsgaard et interview med Politiken. Her argumenterede hun for, at Danmark måtte udfordre konventionerne, fordi de bandt politikerne og Folketinget på hænder og fødder.

Hun måtte hurtigt indse, at interviewet gav »en pokkers ballade«.

Statsminister Anders Fogh Rasmussen (V) var på ferie i Frankrig og måtte kaldes hjem. Pia Kjærsgaard blev inviteret i Deadline for at diskutere sine udtalelser med Birthe Rønn Hornbech, som ifølge DF-formanden var rasende over hendes udmelding.

Senere skulle det dog vise sig, at det, man dengang opfattede som en kontroversiel udmelding fra Dansk Folkeparti, ville blive mainstream i dansk politik. I slutningen af årtiet kom menneskerettighederne under yderligere pres fra udlændingepolitikken.

Ikke mindst på grund af nogle få sager om kriminelle udlændinge.

En bandeleders udvisning

Da politiet i 2009 anholdt en 39-årig bandeleder i Vollsmose for besiddelse af 250 kg hash, var der næppe nogen, der havde forestillet sig, at det ville starte en ophedet debat om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8 om retten til privatliv og familieliv.

Den anholdte gik under navnet Fez Fez og var leder af banden Black Ghost.

I 2010 blev han dømt for 18 lovovertrædelser og fik seks års fængsel. Blandt andet for hashhandel, ulovlig våbenbesiddelse, trusler og uddeling af dummebøder på helt op til 250.000 kroner.

Fez Fez er statsløs palæstinenser og kom til Danmark fra Libanon som 23-årig. Anklagemyndigheden ville have ham udvist fra Danmark, men Østre Landsret afgjorde, at det ikke kunne lade sig gøre, fordi han havde børn i landet.

Det vakte stor frustration blandt politikere og i befolkningen.

Daværende justitsminister Søren Pind greb derfor til handling. Han ville stramme reglerne, så domstolene blev pålagt at tolke de internationale konventioner »indsnævrende og ikke udvidende«.

Det betød, at en udlænding i en konkret sag kun kunne få lov til at blive i Danmark, hvis en domstol vurderede, at en udvisning »med sikkerhed« var i strid med konventionerne.

Det indebar en vis »procesrisiko«, erkendte Søren Pind. Danmark risikerede nemlig at gå for vidt og blive dømt for konventionsbrud, hvis udviste udlændinge gik til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg.

Det var første gang, at juraprofessor Jens Vedsted-Hansen hørte en dansk politiker bruge ordet »procesrisiko« i forbindelse med de internationale konventioner. Han fandt det lidt »kækt«, men tænkte, at det primært var noget, Pind sagde for at takkes befolkningen.

Lovforslaget viste sig da også at være irrelevant i den konkrete sag. I oktober samme år udviste Højesteret Fez Fez, og han blev sendt til Libanon. Ham og hans advokat Michael Juul Eriksen klagede til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. De mente, at udvisningen var et brud på artikel 8 om retten til respekt for privatliv og familieliv.

Det førte dog ikke til noget. I 2016 blev det endelig afgjort ved domstolen i Strasbourg, at Danmark havde ret til at udvise Fez Fez. De lagde vægt på,

at han ikke spillede nogen central rolle i sin familie. Samtidig mente menneskerettighedsdomstolen ikke, at der var noget til hinder for, at børnene kunne besøge deres far i Libanon.

Men sagen viste, at danske politikere var rede til at udfordre konventionen og domstolene, når det kom til at stramme grebet om udlændinge.

»Det var her, det retoriske skred begyndte. Søren Pind har æren for det, da en dansk regering første gang lavede den her vidtgående ændring i tilgangen til internationale konventioner,« siger Jens Vedsted-Hansen.

Det afgørende retoriske skred kom dog først fire år senere, i 2015, mener Vedsted-Hansen.

Det var året, hvor en gruppe syriske flygtninge en septemberdag løb over markerne ved Rødby færge og begyndte at vandre op ad de danske motorveje.

Flygtningekrisen presser på

Fra efteråret 2015 kom store flygtningestrømme ind over Europa og lagde et »historisk pres på Danmarks grænser«, som udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg (V) sagde.

Det resulterede blandt andet i en lang række udlændingestramninger. En af de mest markante handlede om reglerne for familiesammenføring. Den gik ud på at suspendere familiesammenføringen i tre år for de flygtninge, der havde fået midlertidig beskyttelsesstatus.

Jens Vedsted-Hansen syntes, at det var en meget alvorlig stramning. Der var en udbredt opfattelse blandt jurister og organisationer om, at nu var vi på kollisionskurs.

Der var tale om »skrap kost«.

Det vedkendte regeringen også selv. I et svar til Folketinget skrev Inger Støjberg, at der var »en vis risiko for, at Den Europæiske

Menneskerettighedsdomstol i en konkret sag vil kunne nå frem til, at lovforslagets ordning ikke er forenelig med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention«.

I folketingssalen blev det heftigt diskuteret. SF og Enhedslisten påpegede, at Institut for Menneskerettigheder vurderede, at det var på kant med konventionerne.

Ikke desto mindre var der et flertal for loven.

Simon Emil Ammitzbøll-Bille, som dengang var folketingsmedlem for Liberal Alliance, opfordrede i salen til, at regeringen samlede de nordvesteuropæiske lande, så man kunne komme i gang »med en revision af konventionerne«.

»Det kommer ikke til at gå stærkt, og det kommer ikke til at blive let. Men det er nødvendigt, og jeg frygter, at grundlaget under konventionerne bryder sammen helt af sig selv, hvis ikke man tager initiativ til at få dem up to date,« sagde han.

Et nyt sted i dag

Fra 2017 til 2018 fik Danmark formandsskabet for Europarådets Ministerkomité. Regeringen havde besluttet, at første punkt på dagsordenen skulle være at se på, om man kunne ændre sin tilgang til Menneskerettighedsdomstolen, så det blev lettere at udvise kriminelle udlændinge.

Det handlede igen om artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) om retten til familieliv.

Nu tog Danmark altså hul på den debat, som Simon Emil Ammitzbøll-Bille havde efterspurgt et år forinden.

Danmarks dagsorden handlede i modsætning til i 1993 om at indskrænke og ikke udvide menneskerettighedernes indflydelse på staterne. Det blev mødt med stor kritik fra flere lande.

Tyskland slog fast, at de fortsat ville styrke domstolen i Strasbourg.

Faktisk var det kun Ungarn og Rusland, som støttede det første udkast til den deklARATION, Danmark udarbejdede. Det endelige dokument endte med at blive noget mildere, end den danske regering havde arbejdet for.

I dag er Danmark blevet et hårdere samfund, mener Morten Kjærum. I de spæde 90'ere, da han var direktør for Dansk Center for Menneskerettigheder, betragtede man menneskerettigheder som minimumsstandarder.

Man ville være milevidt fra den bundgrænse, som menneskerettighederne fastlagde. I dag er vi mindre bekymrede for at kravle under denne bundgrænse, mener den tidligere direktør.

Det er et »ekstremt omdrejningspunkt i dansk politik«, synes jurist og forfatter Jacques Hartmann. Han har skrevet en bog om menneskerettighederne i dansk kontekst.

I dag er vi blevet en »andedam, der diskuterer, om vi skal være med i det her samarbejde overhovedet«, siger han. Når statsminister Mette Frederiksen udtaler, at en konvention beskytter de forkerte i sagen om fremmedkrigerne, har hun mistet en »menneskerettighedstankegang«.

»Menneskerettighederne beskytter nemlig alle. Det svære ved dem er, at det ofte er de mennesker, vi har mindst lyst til at beskytte, som nyder størst beskyttelse af dem,« siger Jacques Hartmann.

Det endelige opgør med konventionerne har Danmark stadig til gode. Men det kommer, tror Pia Kjærsgaard.

»Med min erfaring igennem 36 år, hvor det her har været en enorm kamp for os, kan jeg se, hvor meget vi kan rykke.«

Ikke noget pladder

Tilbage i rækkehuset i Charlottenlund ser Tyge Lehmann skeptisk ud ved

tanken om at ændre i konventionerne. Også selv om verden ser anderledes ud i dag.

»Det, man skal huske, når man vil til at rive ned, er, at det tager meget lang tid at bygge op,« siger han.

I dag hører han ofte, at man bliver kaldt »pladderhumanist«, hvis man erklærer sin uforbeholdne støtte til menneskerettighederne. Men det er ikke noget pladder, mener han. For ham at se er der tale om et bredt universelt retsgrundlag til beskyttelse af det enkelte menneskes rettigheder og friheder.

Han advarer om, at man i sin iver efter at revidere dette retsgrundlag risikerer at hælde barnet ud med badevandet.

De internationale konventioner

FN-konventionerne

Verdenserklæringen om menneskerettigheder er en hensigtserklæring fra 1948.

Det betyder, at den ikke er juridisk bindende. Der er ingen domstol eller andet, der kan straffe de lande, der ikke overholder erklæringen.

Medlemslandene i FN kan derfor tilslutte sig konventionerne, som er juridisk bindende.

I dag har FN's menneskerettighedssystem ni kernekonventioner om menneskerettigheder.

- FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder.
- FN's Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder.
- FN's Konvention mod Tortur og Anden Grusom, Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf (FN's Torturkonvention).
- FN's Konvention om Barnets Rettigheder (børnekonventionen).
- FN's Konvention om Afskaffelse af Alle Former for

Racediskrimination (racediskriminationskonventionen).

- FN's Konvention om Afskaffelse af Alle Former for Diskrimination mod Kvinder (kvindekonventionen).
- FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap (handicapkonventionen).
- FN's Konvention om Vandrende Arbejdstageres Rettigheder.
- FN's Konvention om Beskyttelse af Personer mod Tvungen Forsvinding.

Danmark har ikke ratificeret FN's Konvention om Vandrende Arbejdstageres Rettigheder og FN's Konvention om Beskyttelse af Personer mod Tvungen Forsvinding

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)

Europarådet vedtog Den Europæiske Menneskerettighedskonvention i 1950.

For at være medlem af Europarådet, skal landene have ratificeret Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

I 1959 oprettede staterne Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg.

Her kan borgere rejse sager mod medlemsstaterne, hvis de oplever at blive krænket på deres menneskerettigheder.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention kan deles op i tre afsnit.

- Det første handler om rettigheder såsom ytringsfrihed, religionsfrihed og retten til frie valg og retfærdig rettergang.
- Andet afsnit handler om begrænsninger i menneskerettighederne, som staterne kan foretage eksempelvis af hensyn til national sikkerhed og forebyggelse af uro og forbrydelser.
- Det sidste afsnit handler om klagesystemet.

Kilde: Institut for Menneskerettigheder